

LEWIATAN

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

member of **BUSINESSEUROPE**

Warszawa, 7 lipca 2014 r.

KL/393/147/PP/2014

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP

Henryk Bochniarz

w imieniu Konfederacji Lewiatan, w związku z trwającymi pracami parlamentarnymi nad ustawą z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, przekazuję uwagi z prośbą o ich analizę oraz uwzględnienie w postaci poprawek senackich do ustawy.

Z poważaniem

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Henryka Bochniarz

Uwagi i propozycje poprawek do ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk senacki 668)

I Cienka kapitalizacja

Nowelizująca ustawa służy uszczelnieniu systemu podatkowego, poprzez wprowadzenie do polskiego prawodawstwa mechanizmu opodatkowania dochodów zagranicznych spółek kontrolowanych oraz zmianę przepisów w zakresie niedostatecznej kapitalizacji. Abstrahując od generalnej jej oceny, która została wyrażona w trakcie konsultacji społecznych, pragniemy zwrócić uwagę na istotne elementy niektórych regulacji, które w naszej ocenie winny być wyeliminowane na etapie prac parlamentarnych, aby ustawa nie naruszała zasady równości podmiotów wobec prawa oraz realizowała cel w jakim została uchwalona, tj. doprecyzowywała obowiązujące przepisy.

Przepisy dotyczące tzw. cienkiej kapitalizacji służą ograniczeniu niekorzystnych skutków fiskalnych finansowania dłużnego prowadzonej działalności gospodarczej. W tym celu zaproponowano rozszerzenie stosowania tych przepisów z podmiotów powiązanych bezpośrednio, również na podmioty powiązane pośrednio. Dodatkowo możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów odsetek od pożyczek, nie będzie przysługiwała podatnikom, w przypadku gdy wysokość zadłużenia osiągnie wartość ich kapitałów własnych, a nie jak to ma miejsce obecnie wartość trzykrotności kapitału zakładowego. Proponowane przepisy, oparte na relacji między kapitałem a zadłużeniem nie uwzględniają specyfiki wszystkich rodzajów działalności, dlatego też w art. 1 pkt. 12 ustawy nowelizującej przewidziano wprowadzenie rozwiązania alternatywnego, zakładającego że zaliczeniu do KUP, podlegać będą odsetki odpowiadające iloczynowi stopy referencyjnej NBP powiększonej o 1,25 punktów procentowych i wartości podatkowej aktywów w rozumieniu przepisów o rachunkowości. Założono, iż przy tym rozwiązaniu wartość odsetek podlegających zaliczeniu do KUP w danym roku podatkowym nie może przekroczyć 50 % zysku z działalności operacyjnej podatnika. Limit odliczalnych odsetek nie będzie stosowany do podmiotów, dla których pieniądź jest de facto towarem, czyli do banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych, instytucji kredytowych oraz do podatników będących instytucją finansową, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. c i d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, tj. firm leasingowych i faktoringowych, przy spełnieniu dodatkowych warunków.

Wśród wskazanych podmiotów, nie zostały uwzględnione instytucje finansowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, czyli takie, których **większość przychodów z działalności podstawowej pochodzi z tytułu udzielania pożyczek ze środków własnych**. Pominięcie tych firm wprowadza nierówności w traktowaniu podmiotów prowadzących działalność w sektorze finansowym, których sytuacja prawna nie różni się znacząco od siebie. Dodatkowo pogorszenie sytuacji prawnopodatkowej firm udzielających pożyczek konsumenckich może prowadzić do znacznego ograniczenia dostępu do źródeł finansowania zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz zasadę równości podmiotów wobec prawa, rozumianą w ten sposób, iż wszystkie podmioty charakteryzujące się daną cechą istotną w stopniu równym, muszą być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań dyskryminujących, czy też faworyzujących określoną grupę osób, postulujemy o rozszerzenie katalogu firm, do których nie będzie miało zastosowanie ograniczenie w zaliczaniu od setek od pożyczek do 50 % zysku operacyjnego również na podatników będących instytucją finansową, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo bankowe, których co najmniej 80% przychodów uzyskanych w roku podatkowym stanowią przychody z działalność pożyczkowej.

Propozycja zapisu:

1. w art. 1 pkt 12 ustawy, w projektowanym art. 15c:

a) ust 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wartość odsetek od pożyczek podlegająca, zgodnie z ust. 2–4, zaliczeniu w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów nie może być wyższa niż wartość odpowiadająca 50% zysku z działalności operacyjnej, ustalonego za dany rok podatkowy zgodnie z ustawą o rachunkowości. Warunku tego nie stosuje się do:

1) banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz instytucji kredytowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;

*2) podatników będących instytucją finansową, o której mowa w **art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b-d** ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, jeżeli:*

a) co najmniej 80% przychodów uzyskanych w roku podatkowym przez podatników udostępniających składniki majątkowe na podstawie umowy leasingu, o której mowa w art. 17a pkt 1, stanowią przychody z tej działalności, w tym przychody ze sprzedaży przedmiotu umowy leasingu, oraz z działalności polegającej na udzielaniu pożyczek na potrzeby współfinansowania inwestycji w ramach Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej lub Wspólnej Polityki Rybołówstwa,

b) co najmniej 90% przychodów uzyskanych w roku podatkowym przez podatników świadczących usługi w zakresie nabywania i zbywania wierzytelności stanowią przychody z tej działalności

c) co najmniej 80% przychodów uzyskanych w roku podatkowym przez podatników stanowią przychody z działalność pożyczkowej.”

b) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a) Przez przychody z działalności pożyczkowej, o której mowa w art. 15 c ust. 5 pkt 2 lit. c uważa się przychody uzyskane przez podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo bankowe, związane z udzielaniem osobom fizycznym pożyczek stanowiących kredyt konsumencki, o którym mowa w ustawie z 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim, w tym przychody ze zbycia wierzytelności wynikających z takich pożyczek lub wykonania zabezpieczeń ich spłacalności.”

II Opodatkowanie lokat bankowych przedsiębiorców

Przepis art. 2 pkt 6 lit. a tiret 2 uchwalonej ustawy zmieniającej, nie służy realizacji celu jaki przyświecał jego wprowadzeniu. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy oraz zapewnieniami przedstawicieli Ministerstwa Finansów zmiana ust. 2 pkt 5 w art. 14 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ma przesądzić, że odsetki od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach rozliczeniowych prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą, a także od lokat terminowych tworzonych ze środków zgromadzonych na tych rachunkach, stanowić będą przychód z działalności gospodarczej. W założeniu chodzi o to, aby odsetek od środków związanych z działalnością gospodarczą, utrzymywanych na rachunku „firmowym”, nie opodatkowywać podatkiem zryczałtowanym ze względu niewspółmiernie drogi i pracochłonny proces obliczania, pobierania i regulowania tego podatku (dotyczy to głównie rozliczania odsetek wypłacanych na rzecz spółek osobowych, gdzie podatnikami są wspólnicy, których forma prawna i rezydencja podatkowa mogą być różne, a na dodatek wśród wspólników mogą być kolejne spółki osobowe nie będące podatnikami podatku dochodowego).

Obecnie przedsiębiorcy otrzymują odsetki z tytułu oprocentowania środków znajdujących się na:

- 1) rachunkach firmowych (rachunki rozliczeniowe),
- 2) lokatach tworzonych na rachunkach firmowych (tzw. lokaty overnight), oraz
- 3) lokatach tworzonych ze środków zgromadzonych na rachunkach firmowych (pozostałe lokaty terminowe – krótko i długoterminowe).

Lokaty tworzone na rachunkach firmowych, są to najczęściej, tzw. lokaty overnight polegające na zablokowaniu zgromadzonych środków na 1 dzień. W takim przypadku, bank prowadzący rachunek nie zakłada odrębnego rachunku lokaty terminowej o numerze w standardzie NRB (26 cyfr), tylko dokonuje blokady i rozliczenia odsetek od zablokowanych środków w ramach rachunku firmowego (pod numerem NRB dla rachunku firmowego, a nie odrębnym).

Lokaty tworzone ze środków zgromadzonych na rachunkach firmowych, są to lokaty zakładane z wolnych środków, które czasowo nie będą wykorzystane w działalności gospodarczej (stanowią one tzw. bufor płynnościowy każdego przedsiębiorcy i najczęściej są one lokowane na bezpiecznym produkcie finansowym). Lokatę taką przedsiębiorca zakłada ze środków pochodzących zazwyczaj z rachunku firmowego i w takim przypadku lokaty takie posiadają własny numer NRB. Taka lokata terminowa, nie jest utworzona na rachunku firmowym przedsiębiorcy, tylko ze środków na nim zgromadzonych i nie będzie objęta zakresem przedmiotowym nowego przepisu.

Zatem, jeżeli normą prawną wynikającą z projektowanego art. 14 ust. 2 pkt 5, ma być zaliczenie do przychodów z działalności gospodarczej odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach firmowych przedsiębiorców, lokatach tworzonych na tych rachunkach oraz lokatach tworzonych ze środków zgromadzonych na nich, to obecnie projektowany przepis nie realizuje tego założenia. Jego obecne brzmienie oznacza, że odsetki od lokat tworzonych ze środków zgromadzonych na rachunkach firmowych podlegać będą opodatkowaniu 19% podatkiem zryczałtowanym jako przychody z kapitałów pieniężnych.

Co więcej, w praktyce w zależności od technicznego sposobu zakładania lokaty przez dany bank/SKOK te same lokaty terminowe, np. 1-tygodniowe, będą w jednym banku/SKOK opodatkowane podatkiem zryczałtowanym a w drugim nie, tylko dlatego, że w jednym banku lokata taka będzie mogła być tworzona w ramach rachunku rozliczeniowego podatnika (czyli będzie pod NRB rachunku rozliczeniowego), a w drugim nie (bo będzie posiadała własny numer NRB). Niestety istnieje bardzo duże ryzyko powstania takiej praktyki z uwagi na różne rozwiązania systemowe stosowane przez banki/SKOK. Powstanie zatem jeszcze większe zamieszanie w stosunku do stanu obecnego.

Końcowo, chcielibyśmy podnieść, iż wprowadzona regulacja nie przyczyni się też, naszym zdaniem, w żaden sposób do zapobieżenia lokowania na rachunkach firmowych środków osób fizycznych spokrewnionych z podatnikiem w celu osiągnięcia korzyści podatkowych. Co więcej, pewne jest, iż na zmianie zasad opodatkowania skorzystają na pewno nierezydenci będący współnikami spółek osobowych, którzy odsetki od lokat terminowych traktowali do tej pory w praktyce jako przychody z prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej (tj. posiadający zagraniczny zakład w Polsce) i opodatkowywali je podatkiem dochodowym w Polsce. Po zmianie zasad (źródła przychodów) wspólnicy będący nierezydentami, będą mogli stosować obniżone stawki z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (0-10%), przez co zmniejszeniu ulegną wpływy podatkowe budżetu państwa.

Z tego też względu zasadne wydaje nam się wprowadzenie jasnej zasady odzwierciedlającej istniejącą praktykę na rynku, tj. że odsetki od rachunków rozliczeniowych i lokat terminowych otwieranych i prowadzonych na rzecz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą stanowią przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej i podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych lub 19% podatkiem liniowym. Poniższa propozycja przepisu realizować będzie te założenia i przyczyni się do stworzenia klarownych dla wszystkich (płatników, podatników i organów podatkowych) zasad opodatkowania.

Propozycja zapisu:

1. w art. 2 pkt 6 lit. a ustawy:

a) *projektowany 14 ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:*

*„5) odsetki od środków pieniężnych na rachunkach rozliczeniowych, o których mowa w przepisach prawa bankowego, lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, także odsetki od **środków pieniężnych na rachunkach lokat terminowych, oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania otwieranych i prowadzonych na rzecz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą;**”*

Konfederacja Lewiatan KL/393/147/PP/2014